

Bilaga

Datum: 2016-06-29
Diarienummer: SSM2016-546
Dokumentnr: SSM2016-546-5

Bilaga 1 till SSM:s yttrande till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt

Ansvarig handläggare: Tomas Löfgren
Godkänt av: Ansi Gerhardsson

Förfarandet med stegvis prövning enligt kärntekniklagen

Bakgrund

I Strålsäkerhetsmyndighetens (SSM:s) yttrande till Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt pekas på förfarandet med stegvis prövning enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet (kärntekniklagen). I denna bilaga förklaras den närmare innebörden av detta förfarande och kraven på innehållet i den successiva säkerhetsredovisningen.

Som framgår av yttrandet är uppförande av en kärnteknisk anläggning en så pass komplex verksamhet att i flera fall måste de närmare detaljutformningarna utvecklas efterhand som anläggningen uppförs. Efter att det initiala tillståndet lämnats av regeringen enligt kärntekniklagen krävs därför ytterligare successiva och alltmer preciserade säkerhetsredovisningar av dessa detaljutformningar av anläggningen och verksamheten vid denna.

Säkerhetsredovisning

En säkerhetsredovisning (SAR) innehåller en analys av förmågan hos en kärnteknisk anläggning att förebygga radiologiska olyckor och lindra konsekvenserna om olyckor ändå skulle ske. Säkerhetsredovisningen ska sammantaget visa hur anläggningens säkerhet är anordnad för att skydda människors hälsa och miljön mot radiologiska olyckor och för att förhindra obehörig befattning med kärnämne eller kärnavfall och hur strålskyddet upprätthålls vid anläggningen.

Bestämmelser om säkerhetsanalys och säkerhetsredovisning finns i 4 kap. 2 § Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2008:1) om säkerhet i kärntekniska anläggningar. Dessa bestämmelser bygger på IAEA:s Safety Guide No. GS-G-4.1. Principen om stegvist genomförande, baserat på successiva prövningar, är därmed väl förankrad också internationellt.

Stegen i den successiva prövningen

Den centrala bestämmelsen när det gäller den stegvisa prövningen är 4 kap. 2 § SSMFS 2008:1. Enligt denna bestämmelse sker prövningen i flera steg. Innan en anläggning får uppföras ska en *preliminär säkerhetsredovisning* sammanställas. Därefter ska, innan provdrift av anläggningen får påbörjas, en *förnyad säkerhetsredovisning* lämnas in som ska avspegla anläggningen som den är byggd. Innan anläggningen sedan får tas i rutin-

mässig drift, ska en *kompletterad säkerhetsredovisning* lämnas in som ska beakta erfarenheter från provdriften.

Förfarandet innebär således att SKB successivt behöver lämna in allt mer detaljerade säkerhetsredovisningar till myndigheten. Av bestämmelsen i 4 kap. 2 § SSMFS 2008:1 framgår vidare att dessa successiva säkerhetsredovisningar ska prövas och vara godkända av SSM för att komma vidare i processen.

Utöver de ovan nämnda tre stegen av alltmer preciserade säkerhetsredovisningar har SKB som underlag till ansökan lämnat in en *förberedande preliminär säkerhetsredovisning*. Denna syftar i första hand till att, inför regeringens beslut enligt kärntekniklagen, motivera SKB:s plats- och metodval i ansökan.

Sammataget ska SKB således redovisa fyra säkerhetsredovisningar enligt vad som anges nedan:

Ansökan – förberedande preliminär säkerhetsredovisning

Den förberedande preliminära säkerhetsredovisningen (F-PSAR) ingår som underlag till ansökan enligt kärntekniklagen och ska innehålla en redovisning som gör det möjligt att på en övergripande nivå kunna bedöma om det finns förutsättningar för sökanden att etablera och bedriva verksamheten på ett sådant sätt att gällande krav på säkerhet och strålskydd kan uppfyllas. F-PSAR prövas i likhet med annat ansökningsunderlag av SSM, men beslutas av regeringen i samband med ansökan enligt kärntekniklagen i övrigt.

Uppförande – preliminär säkerhetsredovisning

Detta steg innebär att SSM ska pröva och godkänna att själva uppförandet av en kärnteknisk anläggning får inledas. Prövningen baseras på en s.k. preliminär säkerhetsredovisning (PSAR). Redovisningen i PSAR ska teoretiskt beskriva hur säkerhet och strålskydd konkret ska utformas för att uppfylla gällande krav när verksamheten övergår till rutinmässig drift.

Provdrift – förnyad säkerhetsredovisning

Detta steg innebär att myndigheten ska pröva och godkänna att provdrift av anläggningen får inledas. Prövningen baseras på en s.k. förnyad säkerhetsredovisning (förnyad SAR). Redovisningen ska dels visa faktisk kravuppfyllelse av säkerhet och strålskydd avseende konstruktioner och installationssystem, dels en teoretisk redogörelse av den konkreta utformningen av säkerheten och strålskyddet för själva driften.

Rutinmässig drift – kompletterad säkerhetsredovisning

Detta steg innebär att myndigheten ska pröva och godkänna att rutinmässig drift av anläggningen får inledas. Prövningen baseras på redovisning av en kompletterad säkerhetsredovisning (kompletterad SAR) som uppdaterats med hänsyn till erfarenheterna från provdriften. Informationen i den kompletterade säkerhetsredovisningen utgör redovisning av faktisk kravuppfyllnad av säkerhet och strålskydd för såväl konstruktioner och installationssystem som för själva driften av anläggningen.

Sammanfattning

Av redovisningen ovan framgår således att efter det att det initiala tillståndet enligt kärntekniklagen lämnats av regeringen återstår ytterligare steg med prövningar och godkännanden innan rutinmässig drift får inledas. Detta kommer indirekt att gälla även för tillståndet enligt miljöbalken, då fullständiga prövningar och godkännanden enligt bägge dessa lagar är en förutsättning för att få bedriva den ansökta verksamheten.